

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Київський національний торговельно-економічний університет
Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих
підприємств України
Молдавська економічна академія
Університет Кі Вест (США)**

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ**

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-ФОРУМУ

(Київ, 22 березня 2019 року)

Київ 2019

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

УДК 330.341.1(477)

П78

П 78 **Проблеми** та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: матеріали XII Міжнародного бізнес-форуму (Київ, 22 березня 2019 р.) / відп. ред. А.А. Мазаракі – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 154 с. – Укр. та англ. мовами.

Запропоновані у збірнику результати наукових досліджень, проведених за тематикою бізнес-форуму, розкривають механізм формування інноваційної політики, інноваційних методів управління та сучасних технологій інноваційного розвитку малого та середнього бізнесу, наголошуючи на його соціально орієнтованій діяльності, визначають основні інноваційні програмні рішення для аналітики та візуалізації даних підприємств торгівлі, обґрунтовують основні напрями запровадження цифрової економіки, виявляють особливості інтелектуальної власності як фактору інноваційного розвитку України в умовах європейської інтеграції.

Фахівці різних галузей економіки, державні службовці, представники бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій, вчені, студенти знайдуть корисну інформацію для подальших наукових досліджень, практичні рекомендації для вирішення актуальних проблем інноваційного розвитку економіки.

УДК 330.341.1(477)

Редакційна колегія: А.А. Мазаракі (відп. ред.), д-р екон. наук, проф., академік НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України; Н.В. Притульська, д-р техн. наук, проф.; А.М. Бідюк, директор Інституту вищої кваліфікації; М.А. Попова, директор Центру післядипломної освіти та магістерських програм.

МАРТИНЮК В. А. Базові принципи логістичної координації міжнародної діяльності закладів професійної освіти на рівні регіону	92
MATUSOVA O., ANDRYEYEVA V., PURDENKO E. Employees' creative activity in modern conditions of intellectualization of economy	94
МИКОЛАЙЧУК І.П., КАНДАГУРА К.С. HR-репутація як технологія інноваційного розвитку підприємства.....	96
ПАВЛЮК Т.І. Соціальні інновації у розвитку суспільства	99
ПАЛАДЧЕНКО О.Ф. Інноваційна діяльність у закладах вищої освіти та наукових установах МОН України	101
ПЕРЕДРІЙ О.І., ПАХОЛЮК О.В. Використання технології доповненої реальності в торгівлі	103
ПІДКАМІННИЙ І.М., ВОЛОБУЄВ М.І. Інфраструктурні аспекти розвитку екосистеми стартапів	105
ПУГАЧЕВСЬКА К.С. Інноваційна компонента імпорту товарів в Україну	107
П'ЯТНИЦЬКА Г.Т. Розвиток інноваційного підприємництва в Україні: проблемні реалії та перспективні заходи підтримки.....	109
RAKSHA N. Innovations in Ukraine: Facts, Challenges and Prospects	113
РАСУЛОВА А.М., ЯРОВА Є.Б. Інжиніринг меню суб'єктів ресторанного бізнесу.....	116
САМОЙЛЕНКО О.А. Дуальна освіта дорослих у системі професійної підготовки фахівців (досвід Словачької Республіки)	118
САТИР Л. М., КЕПКО М. В., НОВІКОВА В. В. Інноваційні бізнес-моделі у роздрібній торгівлі	120
SEVRUK I.M., SLOKVA M.H. Innovations in international marketing distribution systems	122

Павлюк Т.І.,

*к.е.н., доцент кафедри економіки та міжнародних відносин,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ У РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Останніми роками спостерігається розширення кола проблем інноваційного розвитку за рахунок включення в аналіз його соціального контексту. Значну увагу дослідники приділяють конкретизації поняття соціальних інновацій, їх класифікації, визначенню їх особливостей, розкриттю механізмів зміни соціальних структур за рахунок індивідуальних дій, взаємозв'язку інновацій та культури, вивченню глобальних соціальних інновацій, формуванню системи соціально-інноваційного державного управління та ін. Водночас, незважаючи на значний науковий інтерес до соціальної проблематики інноваційного розвитку, залишається чимало невирішених питань.

У сьогоденних дефініціях досліджуваного поняття знаходимо досить широкі його тлумачення, а саме – «соціальна інновація» як а) нові ідеї, концепти тощо (перша група); б) процес здійснення змін (друга група); в) здійснення змін конкретно у поведінці людей (третья група). Класифікація визначень побудована у такий спосіб: одна група логічно продовжує іншу – від найширшого трактування до найвужчого. Примітно, що у всіх трьох групах визначень «соціальну інновацію» автори пов'язують із реалізацією соціальних потреб. У більшості літературних джерел дослідники під «соціальною інновацією» розуміють нові ідеї у будь-якій формі від стратегій до продуктів, пов'язані із потребами суспільства (віднесемо їх до першої групи). Наприклад, соціальні інновації означають нові «стратегії, концепції, ідеї або організації, які відповідають соціальним потребам» [1]. Подібне ж визначення знаходимо в енциклопедії Вікіпедія: «соціальна інновація стосується нових стратегій, концептів, ідей і організацій, пов'язаних з соціальними потребами всіх типів – від умов роботи й освіти до розвитку громад і здоров'я – і поширює та зміцнює громадянське суспільство» [2].

Окремо зазначимо широко відому електронну енциклопедію Вікіпедія, яка є класичним прикладом соціальної інновації у мережі Інтернет (вона містить загалом два мільйони статей двомастами мовами, а її англійська версія вдвічі перевершує обсяги Британіки). Особлива відмінність цієї енциклопедії від інших подібних документів полягає у можливості вносити свої корегування у 99,9 % статей будь-ким з будь-якої частини світу (саме тому її називають «вільною енциклопедією») [3].

Зрозуміти роль соціальних інновацій допоможе аналіз прикладів їх впровадження у різних сферах життя суспільства.

Перед дослідниками означеної тематики очевидно постануть питання: як виникають соціальні інновації, яким чином можливий обмін вдалим досвідом і – головне – у якій формі можливе практичне втілення інновацій, що відповідають соціальним потребам? Соціальні інновації виникають у публічній владі, у межах компаній або громадських організацій, але найбільш помітна їх ефективність у просторі між цими трьома секторами .

Для створення поля соціальних інновацій і обміну досвідом утворюють мережі (напр., мережа «Обмін соціальними інноваціями» (Social Innovation Exchange) [4], створені для здійснення спільних проектів, у т.ч. трансферту технологій, одинадцять інноваційних мереж Європи [5]).

В українському суспільстві немає потужних креативних сил, умотивованих і спроможних стати соціальною базою і дієвим суб'єктом істотних інновацій. Дуже несприятливим для інноваційного розвитку в Україні є прагнення звести модернізацію до технологічних змін, які, безумовно, є життєво важливими, але, нажаль, нездійсненими у середовищі, враженому тяжкими соціальними хворобами. Тому актуалізація питання про співвідношення технологічної і соціальної складових модернізації, якісно новий рівень соціальної інженерії, підвищення рівня інноваційної культури, розвиток сильного громадянського суспільства стають необхідними для створення національної інноваційної системи.

Список використаних джерел

1. Соціальні інновації та підприємництво. Розвиток спроможності зменшити бідність і голод Суреш Бабу і Пер Пінструп Андерсен. - жовтень 2007 р. // <http://www.ifpri.org/2020Chinaconference/pdf>
2. Соціальні інновації // http://en.wikipedia.org/wiki/Social_innovation
3. Вікіпедія: соціальні інновації в Інтернеті. Інтерактивна навчальна конференція (15.18 червня 2005 р. Ітака, Нью-Йорк) – 22 с. // <http://www.wdil.org/conference/pdf/wikiz.pdf>
4. Обмін соціальними інноваціями // http://www.social_innovation_exchange.org/aboutsix.
5. Європа Іннова. Інновації та кластери. Досвід 11 мереж // <http://www.mowin.net/upload/media/8345/Europe%20INNOVA%20%20Innovation%20and%20Clusters.pdf>